

	Segelflyghandboken	Artikel	810
		Datum	190430
Flygsäkerhet		Sid nr	1 av 2

Underrättelse- och rapporteringskyldighet

1. Allmänt

Tillbud

Ett tillbud ska rapporteras till Transportstyrelsen. Värt att beakta är att en händelse kan medföra rapporteringskyldighet även utan att ha inneburit en direkt risk för drift- eller flygsäkerheten. Det gäller till exempel när händelsen i fråga under andra omständigheter skulle kunna utgöra en direkt risk eller om en viss situation skulle kunna utvecklas till en riskfaktor om den tillåts fortsätta utan korrigeringsåtgärder.

Rapportering av tillbud

Vad som ska rapporteras framgår av EU-förordning nr 376/2014. Den som har tillgång till rapporteringssystem inom bolag eller organisation där personen är anställd kan rapportera genom detta.

Av förordningen framgår bland annat vilka händelser som är obligatoriska att rapportera och vilken information om varje händelse som är obligatorisk.

Förordningen ställer krav på rapportörer (olika kategorier av personal som arbetar inom luftfarten) och organisationer (flygbolag, flygplatser, flygtrafikföretag, tillverkare och så vidare) samt på de nationella myndigheterna inom EU.

Skyddet för den enskilde rapportören och personer som omnämns i rapporterna stärks också för att ytterligare uppmuntra till rapportering.

2. Olycka (haveri) och allvarligt tillbud

En olycka (ett haveri) kan kortfattat beskrivas som en händelse med ett luftfartyg, som används i avsikt att flyga, där

- någon person skadas med dödlig utgång eller skadas allvarligt genom händelsen
- luftfartyget utsätts för skada eller strukturella fel
- luftfartyget saknas eller är helt onåbart.

Ett allvarligt tillbud är ett tillbud där omständigheterna pekar på att det föreligger en hög sannolikhet för att en olycka skulle inträffa. Exempel på allvarliga tillbud finns i bilagan till EU-förordning 996/2010.

3. Underrättelse om olycka och allvarligt tillbud

Alla inblandade personer som har kännedom om att en olycka eller ett allvarligt tillbud har inträffat ska utan dröjsmål underrätta den behöriga myndigheten för säkerhetsutredning i den medlemsstat på vars territorium olyckan eller det allvarliga tillbudet inträffade. Detta regleras enligt EU-förordning 996/2010.

Om en olycka har inträffat på svenskt territorium är det Statens haverikommission (SHK) som ska underrättas. Detta kan ske genom att

- vid nödläge ringa 112 (SOS) och begära Flygräddningen
- ringa Sjö- och flygräddningscentralen (JRCC, Joint Rescue Coordination Centre) på telefon 010-49 27 830
- kontakta SHK direkt på tfn 08-508 862 99.

SHK lämnar tillstånd att förflytta flygplanet/vraket. Det är SHK som har ansvaret att från säkerhetssynpunkt utreda olyckor och allvarliga tillbud som sker i Sverige.

Utredningsskyldigheten omfattar inte luftfartyg som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2018/1139.

Detta innebär att olyckor med t.ex. ultralätta flygplan, hängglidare och flygskärmar inte behöver utredas men SHK kan även när det gäller dessa luftfartyg besluta om utredning.

	Segelflyghandboken	Artikel	810
		Datum	190430
Flygsäkerhet		Sid nr	2 av 2

4. Rapportering av olycka och allvarligt tillbud

Befälhavaren ansvarar för rapporteringen vid en olycka eller ett allvarligt tillbud. Om befälhavaren inte kan fullgöra denna skyldighet är det ägaren eller, om luftfartyget inte används av ägaren, den som brukar luftfartyget som ska rapportera.

Du hittar blankett för rapportering både på SHK:s och Transportstyrelsens webbplats.

För övriga inblandade personer vid en olycka eller ett allvarligt tillbud (exempelvis den som är inblandad i tillhandahållandet av flygtrafikledning, flyginformation eller flygplatstjänster) finns krav på rapportering i regler för respektive verksamhetsområde.